Българско училище за политика
„ДИМИТЪР ПАНИЦА“

Съфинансирано от Европейския съюз

Анализ на знанията и образователните потребности на студентите от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

2026 г.

Проект „Образовани за образованието“
No.: 2025-3-BG01-KA154-YOU-000386019

Съдържание

Резюме 3
Методология и профил на участниците 4
Познаване на институциите и образователните политики в България 5
Европейските политики – по-слабо познато измерение на образователната политика 9
Изкуственият интелект – висока употреба и потребност от ясни правила 10
„Цифрово пълнолетие“ и дигитални права 13
Социалните мрежи – внимание, самоконтрол и нужда от правила 13
Гражданско участие и бариери пред активността 15
Практическата подготовка като водеща потребност 16
Въпросите на студентите - ориентир за съдържанието 19
Обобщени аналитични изводи 20
Препоръки 21
Очаквани непосредствени резултати и ориентири за проследяването им 22
Заключение 22

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз.

Резюме

Настоящият документ представя аналитичен прочит на резултатите от онлайн анкетно проучване, проведено през пролетта на 2026 г. чрез стандартизиран въпросник, разпространен сред студенти от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Проучването е част от проект „Образовани за образованието“, реализиран от Българското училище за политика „Димитър Паница“ по програма Erasmus+. Докладът разглежда знанията, нагласите и образователните потребности на участвалите студенти по теми, свързани с образователните политики, изкуствения интелект, социалните мрежи и участието в обществени дискусии.

Документът следва да се чете като диагностичен аналитичен доклад, а не като представително академично изследване. Получени са 82 попълнени анкетни карти, които позволяват да се очертаят важни тенденции сред участвалите в проучването студенти, но не дават основание резултатите да се обобщават автоматично за всички студенти в университета или за студентската общност като цяло. Анализът цели да покаже какво може обосновано да се заключи от данните, какви ограничения има този прочит и как установените потребности могат да бъдат взети предвид при планирането на вече заложена проектна дейност – образователна среща с дискусия в Пловдивския университет.

Сред анкетираните се очертават няколко свързани потребности: по-разбираемо обяснение на образователните политики, повече практически примери, по-добра ориентация в европейското измерение, по-ясни правила за отговорна употреба на AI и по-критично отношение към социалните мрежи. Най-силно заявена е потребността от практика, реални казуси и пряка връзка между университетското обучение и професионалната реализация.

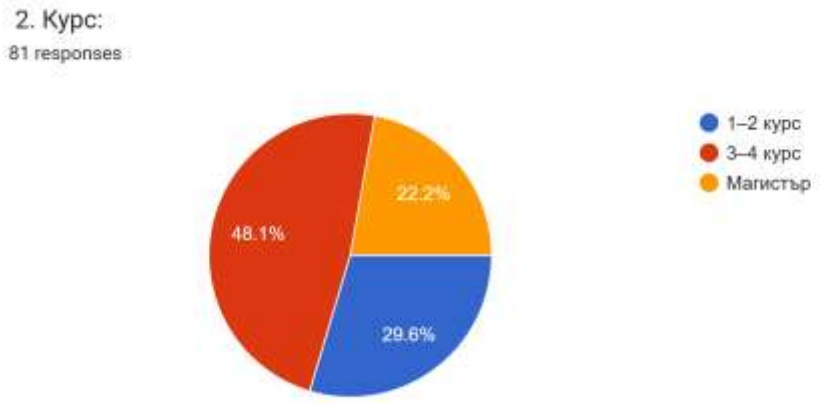
В рамките на проекта образователната среща може да има ограничен, но конкретен принос - да изясни част от темите, да даде практически ориентири, да създаде пространство за въпроси и да свърже политиките, технологиите и бъдещата професионална среда на студентите. Тя не следва да бъде представяна като достатъчно решение за всички установени потребности, а като една възможност за фокусирана дискусия и ориентация.

Методология и профил на участниците

Проучването е проведено чрез стандартизиран онлайн въпросник, разпространен сред студенти от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Участието е доброволно, като са получени 82 попълнени анкетни карти. Поради начина на разпространение на въпросника и доброволния характер на участието получената извадка не е представителна за студентите на университета. Затова резултатите следва да се интерпретират като диагностична картина на мненията, знанията и потребностите на участвалите в проучването студенти, а не да се обобщават автоматично за цялата студентска общност.

Анкетната карта включва въпроси за специалност и курс, за познаване на институциите и образователните политики, за изкуствения интелект и неговата регулация, за социалните мрежи, гражданското участие и предпочитаните теми и формати за бъдещата образователна среща. При въпросите с един възможен отговор процентите се разглеждат спрямо броя на отговорилите на съответния въпрос. При въпросите с възможност за повече от един отговор процентите показват дела на участниците, избрали дадена опция, и не следва да се събират до 100%.

Свободните отговори са използвани като качествен материал, който допълва количествените резултати. Те са групирани тематично чрез съдържателен прочит около няколко основни смислови ядра: практическа подготовка и професионална реализация; образователни политики; изкуствен интелект; социални мрежи; гражданско участие. Един свободен отговор може да бъде отнесен към повече от една тематична група, когато съдържа повече от една смислова линия. Цитираните студентски формулировки служат като илюстрации на очертани тенденции, а не като самостоятелно доказателство за позицията на всички участници.

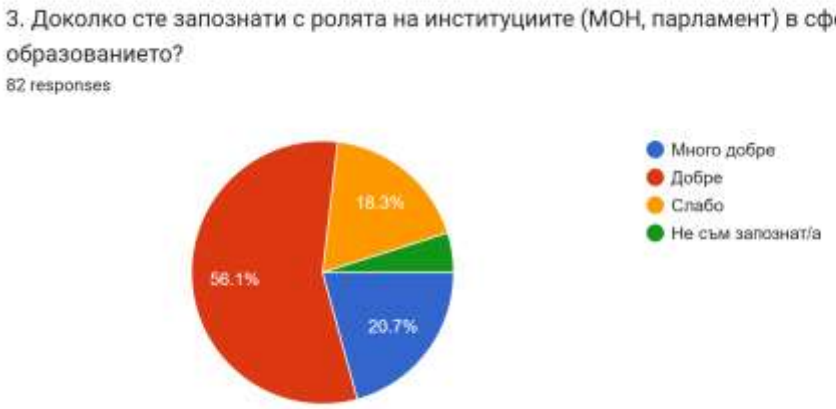

(фиг.1)

Сред участниците има студенти от няколко направления, като най-големи групи са „Социални дейности“, „Право“, „Социална педагогика“ и „Мениджмънт на социалните организации“. Налице са и участници от специалности като „Специална педагогика“, „Педагогика“ и „Криминалистична химия“. Този профил е важен за интерпретацията, защото насочва прочита към студенти, които се подготвят за професии, свързани със социалната сфера, правото, педагогиката, публичните системи и работата с хора. По курс най-голяма е групата на студентите от 3–4 курс, следвана от студентите от 1–2 курс и магистрите (фиг. 1).

Познаване на институциите и образователните политики в България

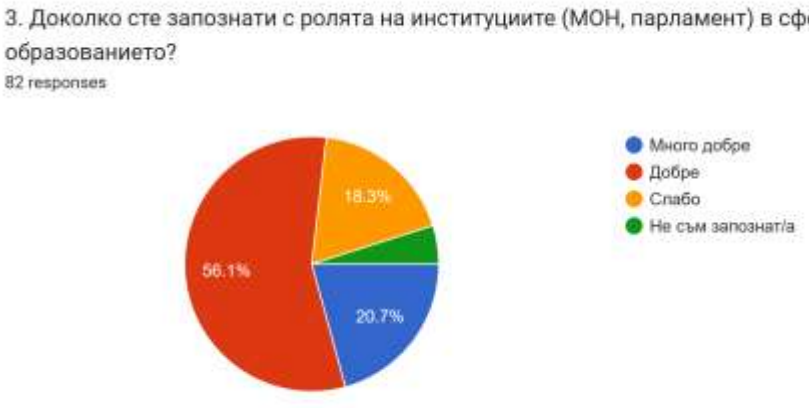
Първият тематичен блок изследва доколко участниците се самооценяват като запознати с ролята на институциите в образованието и с актуалните предложения за промени. Данните показват сравнително висока базова ориентация в институционалната рамка. Общо 56,1% заявяват, че са добре запознати с ролята на институции като МОН и парламента, а 20,7% определят познанията си като много добри. В същото време 18,3% се самооценяват като слабо запознати, а 4,9% посочват, че изобщо не са запознати (фиг. 2).

(фиг. 2)

Тези резултати насочват към наличие на базова институционална ориентация, но не доказват равномерно или задълбочено разбиране. При приблизително една четвърт от участниците самооценението знание е слабо или липсващо. Това е важно за студенти, които се подготвят за професии в социалната, педагогическата и правната сфера, защото в бъдеще част от тях ще трябва да прилагат, обясняват или посредничат при публични политики.

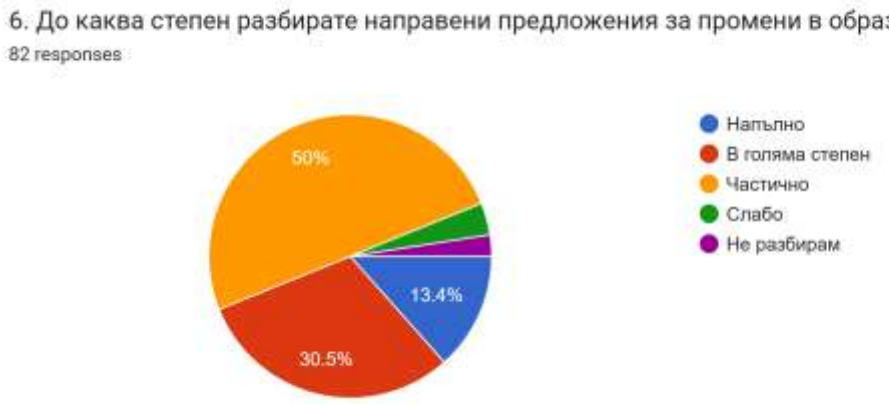
По въпроса за предложени или направени напоследък промени в българското образование 46,3% отговарят, че са запознати добре, а 11,0% – напълно. Значителен дял обаче – 35,4% – заявява слаба запознатост, а 7,3% не са запознати (фиг. 3). Тук се вижда разлика между общата ориентация към образователните институции и увереността по конкретни промени

(фиг. 3)

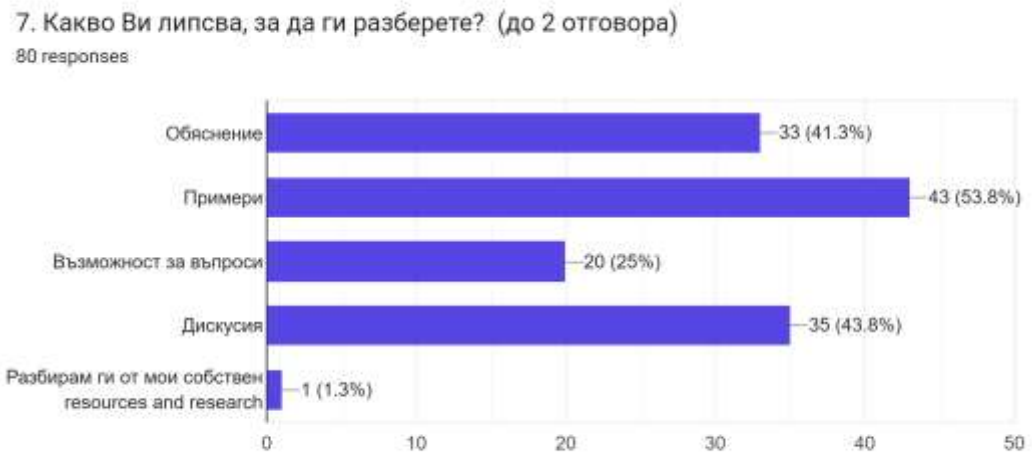
Особено показателен е резултатът при въпроса дали студентите са чували за теми като нови предмети в училище, нова философия на оценяване и забрана на телефони. 85,4% от участниците дават ясен отговор „да“. Това означава, че актуалните образователни теми достигат до анкетираните като публичен дневен ред. Чуването за една тема обаче не означава непременно разбиране на нейната логика, последици и институционална рамка.

Това се потвърждава от въпроса за степента на разбиране на предложенията за промени: 50,0% ги разбират частично, 30,5% – в голяма степен, а 13,4% – напълно. Само 3,7% ги разбират слабо и 2,4% не ги разбират (фиг. 4). На пръв поглед картината изглежда сравнително позитивна. В съчетание с отговорите на следващия въпрос обаче тя насочва към потребност от по-конкретно, по-диалогично и по-достъпно представяне на политиките.

(фиг. 4)

Отговорите на въпроса какво липсва, за да бъдат разбрани по-добре образователните промени, са важни за определяне на съдържанието на вече планираната среща. Най-често посочвани са примерите – 53,8% от отговорилите на този въпрос. Следват дискусията с 43,8%, обяснението с 41,2% и възможността за задаване на въпроси с 25,0% (фиг. 5). Тази подредба насочва към потребност политиките да бъдат обяснявани през реални ситуации, а не само чрез нормативен или институционален език.

(фиг. 5)

Данните не позволяват да се заключи, че студентите са незаинтересовани или пасивни по темата. По-точно е да се каже, че сред анкетираните се очертава потребност от превод на политическия и административния език към конкретни професионални ситуации: класна стая, университетска среда, социална работа, правна практика, взаимодействие с институции и бъдеща професионална реализация.

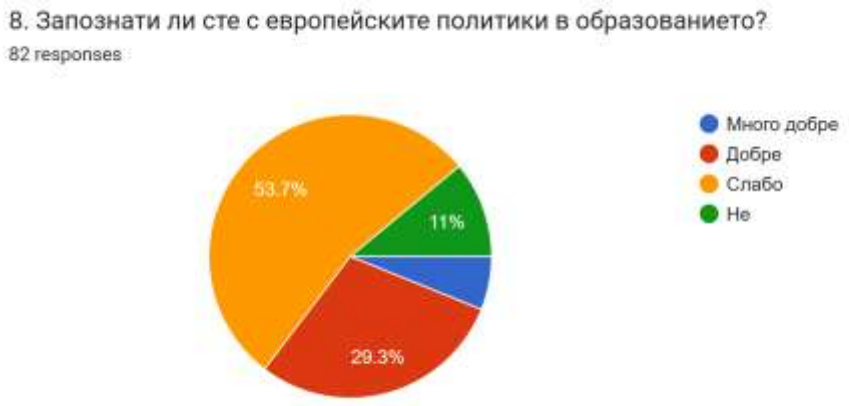
Свободните отговори подкрепят тази интерпретация, но следва да се четат като илюстративен материал. В тях се появяват формулировки като „анализи и обяснения“, „яснота“, „примери“, „обратна връзка“ и „реалните предпоставки в живота“. Те показват как част от студентите формулират потребността от по-разбираем и практически ориентиран разговор за реформите.

„Защо не се обяснява всичко с нормални думи, а с терминология?“

Този въпрос концентрира една от важните потребности в рамките на извадката - образователните политики да бъдат представяни на достъпен език и през конкретни примери. Възможни отговори на тази потребност са по-дългосрочни разяснителни формати, дискусии с институции, учебни казуси и практически материали. В рамките на проекта образователната среща може да има ограничен, но полезен принос чрез кратко обяснение, въпроси и обсъждане на реални казуси.

Европейските политики – по-слабо познато измерение на образователната политика

Познаването на европейските образователни политики е по-слабо в сравнение с познаването на националните образователни теми. 53,7% от анкетираните посочват, че са слабо запознати с европейските политики в образованието, а 11,0% отговарят, че не са запознати. Добра запознатост декларират 29,3%, а много добра – 6,1% (фиг. 6). Тези данни измерват самооценена запознатост, а не реално проверено знание или мотивация за участие.

(фиг. 6)

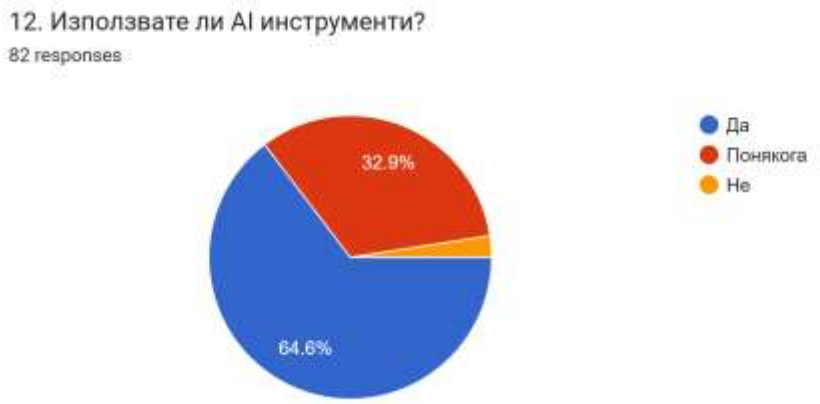
По-коректно е да се каже, че европейското измерение на образованието остава по-слабо разпознато сред значителна част от участвалите в анкетата студенти. Този резултат е важен в контекста на проект по Erasmus+, но не следва автоматично да се тълкува като липса на интерес. Възможно е част от студентите да познават отделни възможности или програми, без да ги свързват с по-широката рамка на европейските образователни политики.

Затова европейското ниво не следва да бъде представяно само институционално. То може да бъде свързано с конкретни въпроси: качество на обучението, практика, дигитални умения, професионална реализация, мобилност и участие на младите хора. Така темата би могла да бъде преведена от абстрактна институционална рамка към реални студентски и професионални възможности.

Свободните отговори не използват често терминологията на европейските политики, но съдържат теми, които са пряко свързани с тях - връзка между образование и реална работа, развитие на социални умения, подготовка за първа работа, критично мислене, модернизация на обучението и достъп до възможности. В рамките на планираната среща европейското измерение може да бъде представено чрез практически примери, права, възможности и отговорности.

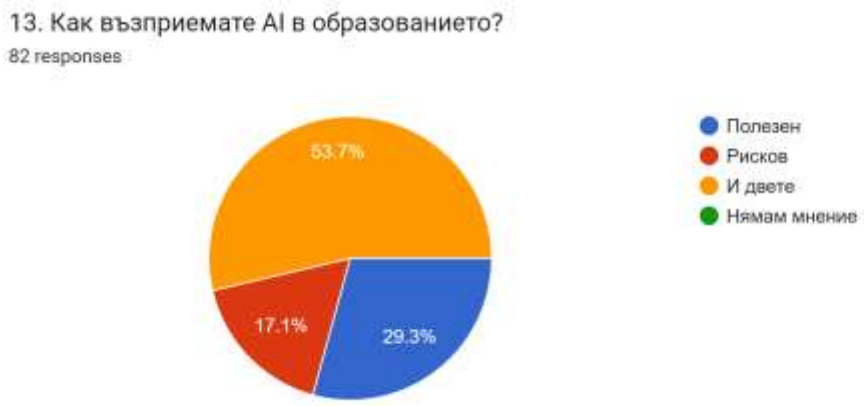
Изкуственият интелект – висока употреба и потребност от ясни правила

Блокът от въпроси за изкуствения интелект е един от най-показателните в анкетата. Данните показват почти всеобща употреба на AI инструменти: 64,6% от студентите заявяват, че ги използват, а 32,9% ги използват понякога. Само 2,4% отговарят, че не използват AI инструменти (фиг. 7). Това означава, че изкуственият интелект вече е част от текущото обучение и не може да бъде разглеждан само като бъдеща тема.

(фиг. 7)

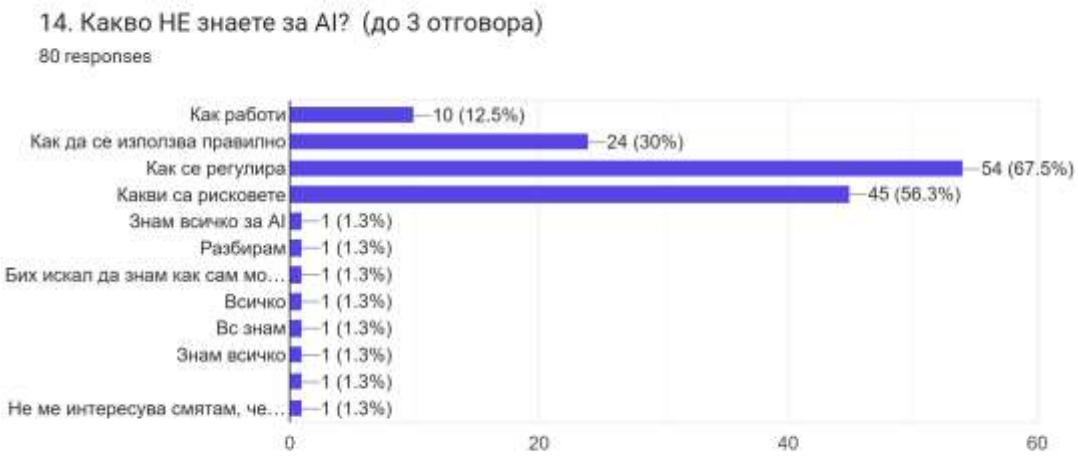
Отношението към AI в образованието обаче не е еднопосочно. 53,7% от анкетираните го възприемат едновременно като полезен и рисков. 29,3% го определят като полезен, а 17,1% – като рисков (фиг. 8). Данните не позволяват да се твърди, че студентите имат завършена обща позиция за ролята на AI, но показват едновременно разпознаване на потенциала на технологията и потребност от повече яснота за нейните граници.

(фиг. 8)

Регулаторната информираност е по-сложна. 75,6% от анкетираните са чували за регулации на изкуствения интелект, но само 22,0% смятат, че напълно разбират как тези регулации ги засягат. 42,7% ги разбират частично, 18,3% – слабо, а 17,1% – изобщо не ги разбират. Следователно чуването за регулации не се превръща автоматично в разбиране на правата, отговорностите и ограниченията при използване на AI.

Още по-ясно тази потребност се вижда в отговора на въпроса какво студентите не знаят за AI. Сред отговорилите на този въпрос 67,5% посочват, че не знаят как се регулира изкуственият интелект, 56,3% – какви са рисковете, 30,0% – как да го използват правилно, а 12,5% – как работи (фиг. 9). Така се очертава практически проблем - технологията се използва, преди да е изградено достатъчно разбиране за нейните граници, рискове и правила.

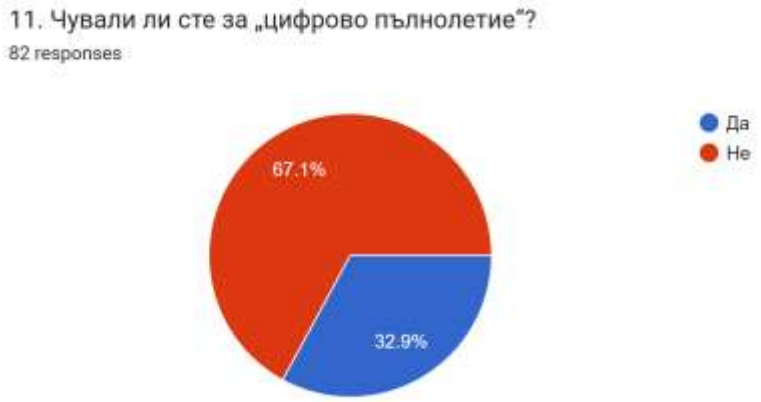
(фиг. 9)

Този резултат е особено съществен за студенти от направления, свързани със социални дейности, педагогика, право и управление на социални организации. В бъдещата им професионална реализация AI може да бъде инструмент за търсене на информация, подготовка на материали, административна работа, комуникация или анализ. Но той може да бъде и източник на грешки, неясно авторство, нарушаване на права и прекомерна зависимост от автоматизирани отговори. Свободните въпроси допълват количествените резултати с практически фокус: правилна употреба в обучението, създаване на учебни материали, работа на учителя или специалиста в синхрон с технологията и избягване на прекомерната зависимост.

Съществува и ясно изразена тревога от подмяна на ученето. Въпросът „Как да накараме младите да се откажат от изкуствения интелект и да седнат да учат?“ и питането „Може ли той да замести истинския учител?“ илюстрират опасението, че AI може да бъде използван като заместител на усилието, а не като помощно средство. В рамките на срещата темата следва да бъде разгледана чрез казуси: кога е допустимо използването на AI при подготовка на задача; как се обозначава приносът му; как се проверява достоверността на отговорите; какви са етичните ограничения; и какви са рисковете за авторството, личните данни и професионалната отговорност.

„Цифрово пълнолетие“ и дигитални права

Понятието „цифрово пълнолетие“ остава слабо познато сред участниците. 67,1% от анкетираните не са чували за него, а 32,9% са чували (фиг. 10). Този резултат не измерва цялостното познаване на дигиталните права, но насочва към потребност от по-добро обяснение на теми като защита на непълнолетните, информирано съгласие, лични данни и права в онлайн среда.

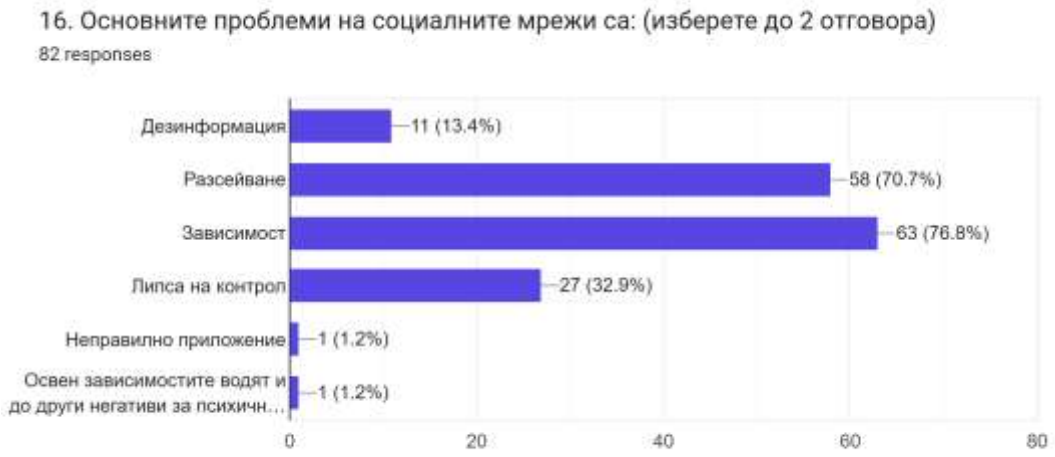
(фиг. 10)

За студентите от направления, свързани със социални дейности, педагогика, право и работа с уязвими групи, тази тема има пряко професионално значение. Бъдещи учители, социални работници, юристи и специалисти в социални организации ще работят с деца, родители, институции и граждани, които са изложени на рискове в дигитална среда. Затова темата за цифровото пълнолетие може да бъде свързана и със социалните мрежи, и с изкуствения интелект: валидно съгласие онлайн, защита на личните данни, защита на образа и гласа на човек и използване на съдържание от AI системи.

Социалните мрежи – внимание, самоконтрол и нужда от правила

Анкетата показва критично отношение към влиянието на социалните мрежи върху обучението. 32,9% определят влиянието им като по-скоро отрицателно, а 26,8% – като отрицателно. Това означава, че общо 59,7% виждат социалните мрежи в негативна или по-

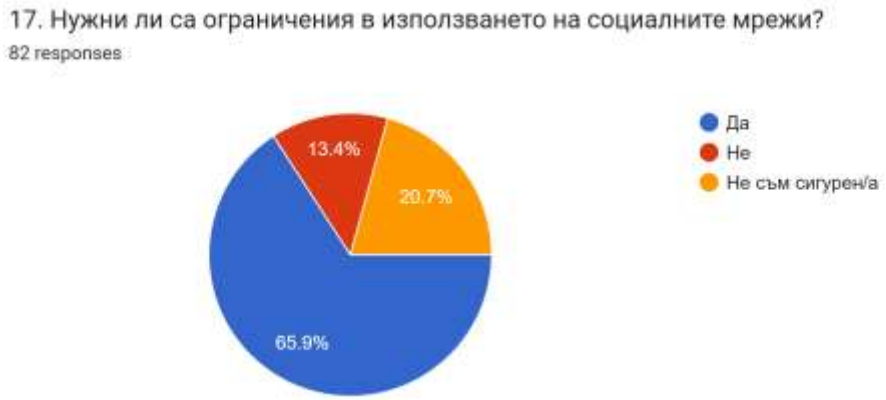
скоро негативна светлина по отношение на ученето. Положителна или по-скоро положителна оценка дават общо 37,8%, а 2,4% смятат, че социалните мрежи нямат влияние. Най-често посочваният проблем е зависимостта – 76,8%. Следва разсейването със 70,7%, липсата на контрол с 32,9% и дезинформацията с 13,4% (фиг. 11). Тази подредба е важна, защото показва, че сред анкетираните социалните мрежи се възприемат преди всичко като проблем на вниманието, самоконтрола и концентрацията, а не само като канал за невярна информация.

(фиг. 11)

Отговорите за необходимостта от ограничения потвърждават това критично отношение. 65,9% смятат, че са нужни ограничения в използването на социалните мрежи, 20,7% не са сигурни, а 13,4% не подкрепят ограничения (фиг. 12). Този резултат не следва автоматично да се тълкува като подкрепа за строга забрана. По-коректно е да се каже, че значителна част от анкетираните разпознават нужда от правила, баланс и по-ясна рамка за употребата им в

учебна среда.

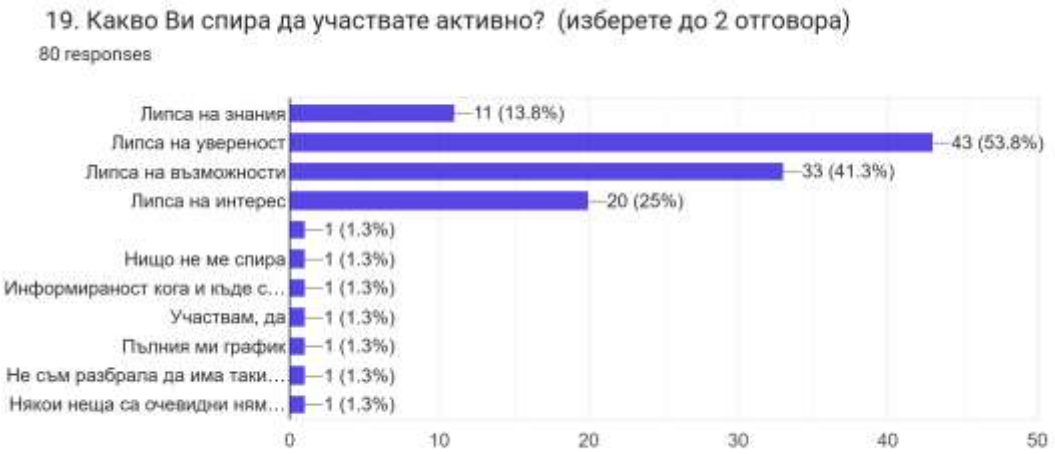
(фиг. 12)

Свободните отговори поставят темата в конкретен образователен контекст. Студенти говорят за прекомерно използване на телефони, трудности с дисциплината, нужда от ограничаване на социалните мрежи при децата и контрол на информационното съдържание. Въпроси като „Защо няма контрол на информационното съдържание и достъпа на деца в социалните мрежи?“ и „Как да използваме социални мрежи така, че да бъдат полезни за образованието?“ илюстрират потребност темата да бъде разгледана не само през риск и ограничение, а и през грамотна употреба: кога социалните мрежи могат да бъдат инструмент за учене и общуване, кога се превръщат в източник на зависимост и разсейване и какви правила са подходящи за учебна среда.

Гражданско участие и бариери пред активността

Анкетата показва, че участието в обществени дискусии не е масова практика сред анкетираните студенти. 58,5% не са участвали в обществени дискусии, а 41,5% са участвали. Този резултат не трябва да се тълкува като липса на интерес към обществени въпроси. По-скоро той насочва към възможни бариери, които ограничават превръщането на интереса в реално участие.

Най-често посочваната бариера е липсата на увереност – 53,8% от отговорилите на въпроса. Следват липсата на възможности с 41,3%, липсата на интерес с 25,0% и липсата на знания с 13,8% (фиг. 13). Няколко свободни отговора добавят нюанси: „Не съм разбрала да има такива дискусии“, „Информираност кога и къде се провеждат“, „Пълният ми график“ и „Нищо не ме спира“.

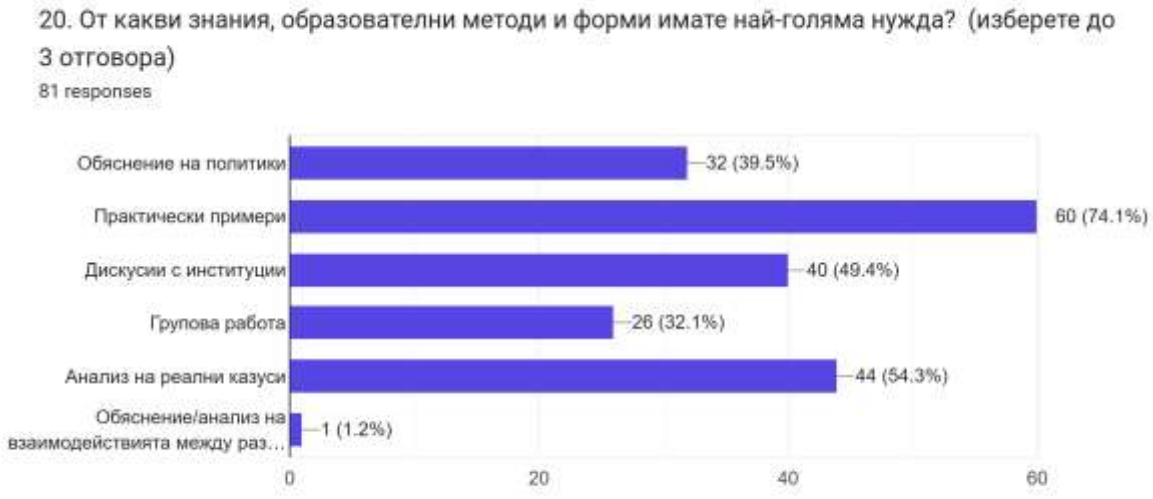
(фиг. 13)

Тези данни насочват към възможни бариери, свързани с увереността на част от анкетираните да изразяват мнение, с възприеманата липса на възможности и с недостатъчна информация за налични формати. Те не доказват, че обективно липсват подходящи формати за участие, но показват, че срещата трябва да бъде организирана с нисък праг за включване: ясни въпроси, предварително събрани теми, малки дискусионни формати, възможност за задаване на въпроси и връзка с конкретни проблеми.

Практическата подготовка като водеща потребност

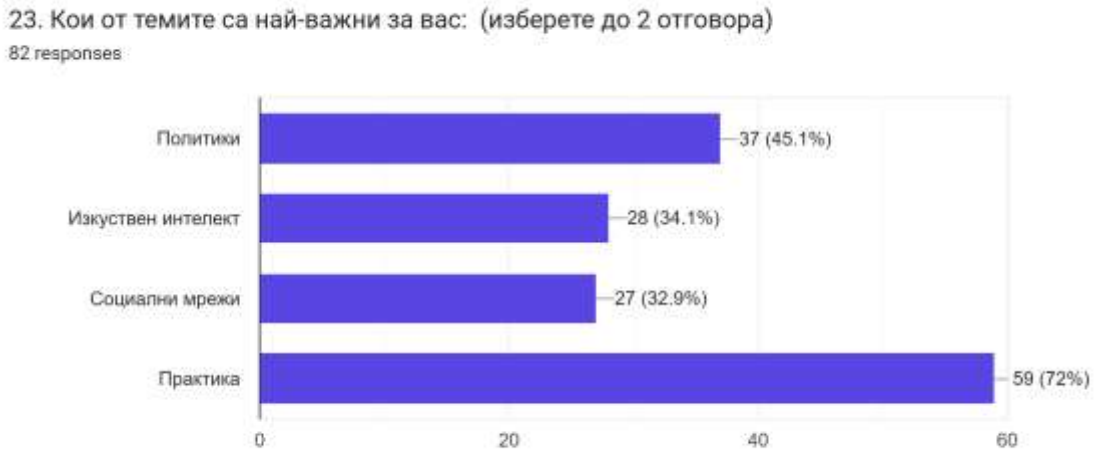
Най-силно откроената потребност в анкетата е практическата насоченост на образованието. На въпроса от какви знания, методи и форми имат най-голяма нужда 74,1% от отговорилите посочват практически примери, 54,3% – анализ на реални казуси, 49,4% – дискусии с институции, 39,5% – обяснение на политики, а 32,1% – групова работа (фиг. 14). Това дава

основание практическата приложимост да бъде разглеждана като водеща потребност в рамките на тази извадка.

(фиг. 14)

При избора на най-важни теми за бъдеща образователна среща практиката отново е водеща – 72,0% я посочват като важна тема. Следват политиките с 45,1%, изкуственият интелект с 34,1% и социалните мрежи с 32,9% (фиг. 15). Това не означава, че темите за AI и социалните мрежи са второстепенни. По-скоро показва, че анкетираните очакват те да бъдат разгледани през практическата им употреба и реалното им значение за професионалния живот.

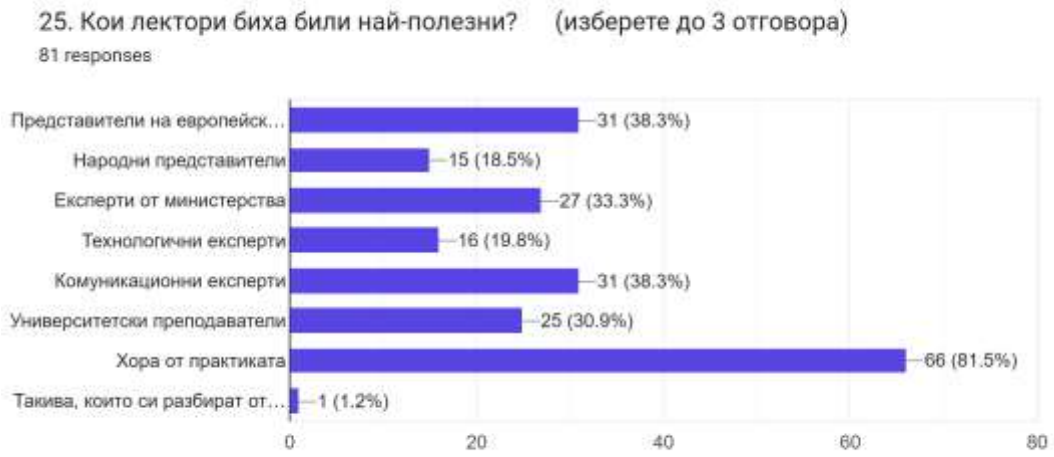

(фиг. 15)

Свободните отговори подкрепят тази интерпретация, но следва да се четат като качествен материал. Повтарят се думи и изрази като „практика“, „повече практика“, „практически примери“, „реални казуси“, „връзката между това, което се учи и реалния живот“, „подготовка за реалния живот“, „практика, а не само теория“. Един от отговорите обобщава проблема така: „Липсват ми примерите, защото на теория е едно, на практика е друго.“ Тези формулировки показват, че част от студентите не възприемат практиката като допълнение към обучението, а като условие за неговата полезност. От тази потребност могат да следват различни мерки: повече практически занятия, стажове, партньорства с работодатели и институции, менторски програми, кариерно консултиране и проектно обучение. В рамките на настоящия проект срещата може да има по-ограничен принос – да постави темата, да даде примери, да срещне студентите с хора от практиката и да насочи към възможности за последващо участие.

На въпроса дали е нужно провеждането на среща по въпросите на образованието в университета 66,7% от отговорилите казват „да“, 24,7% – „не знам“, а 8,6% – „не“. Този резултат показва заявен наличен интерес, но и група студенти, които вероятно трябва да бъдат убедени в практическата стойност на подобен формат. Изборът на лектори е показателен: 81,5% от отговорилите посочват „хора от практиката“ като най-полезни. Следват комуникационни експерти и представители на европейски институции – по 38,3%,

експерти от министерства – 33,3%, университетски преподаватели – 30,9%, технологични експерти – 19,8%, и народни представители – 18,5% (фиг. 16).

(фиг. 16)

Тази подредба потвърждава доминиращата потребност от практическа приложимост. Студентите не отхвърлят институционалните и академичните лектори, но предпочитат те да бъдат комбинирани с хора, които могат да говорят от опит и да представят реални казуси. Следователно бъдещата среща следва да бъде конструирана като практико-ориентиран форум, а не като серия от официални изказвания. Темите за образователни политики, AI и социални мрежи трябва да бъдат свързани с конкретни ситуации от обучението, социалната сфера, правото, педагогиката и бъдещата професионална реализация.

Въпросите на студентите - ориентир за съдържанието

Въпросът „Какъв въпрос бихте задали на такава среща?“ разкрива по-дълбоки тревоги и очаквания на участниците. Част от отговорите са неутрални или показват, че студентите нямат готов конкретен въпрос. Сред съдържателните отговори обаче се открояват няколко направления: как образованието може да стане по-практично и по-свързано с реалния живот; как политиките се отразяват на реалната работа; как социалните мрежи влияят на дисциплината, вниманието и децата; как да се използва AI правилно; как да се запази ролята

на учителя; и как университетът може да подпомогне прехода към професия. Тези въпроси са полезни като ориентир за съдържанието на срещата, но не следва да се тълкуват като представителна картина на всички възможни студентски позиции.

Обобщени аналитични изводи

Първият основен извод е, че сред анкетираните има сравнително добра базова ориентация по национални образователни теми, но се наблюдава потребност от по-добро обяснение на конкретните политики. Данните показват, че студентите са чували за актуални предложения и промени, но предпочитат те да бъдат представяни чрез примери, дискусия и възможност за въпроси.

Вторият извод е, че европейските образователни политики са по-слабо познато измерение на образователната политика. Това създава възможност проектът да свърже европейските механизми с реални студентски потребности – практика, мобилност, дигитални умения, професионална реализация и участие.

Третият извод е, че AI вече е реалност в обучението, но регулаторното и етичното разбиране изостава. Почти всички студенти използват AI инструменти поне понякога, но значителна част не знае как се регулират, какви са рисковете и как да ги използва правилно. Това насочва към потребност от разговор за отговорна употреба, академична честност, проверка на информацията, авторство и професионална отговорност.

Четвъртият извод е, че социалните мрежи се възприемат като значим проблем за ученето, вниманието и самоконтрола. Студентите посочват зависимостта и разсейването като основни рискове и мнозинството подкрепя ограничения. Това обаче следва да бъде превърнато в дискусия за дигитална грамотност, саморегулация и разумна употреба, а не само в разговор за забрани.

Петият извод е, че практиката е централната потребност на студентите. Тя се проявява както в затворените, така и в свободните отговори. Практиката се разбира широко: реални казуси, стажове, професионална реализация, връзка с пазара на труда, подготовка за работа с хора, документи и институции, както и развитие на умения за критично мислене, комуникация и самостоятелно действие.

Шестият извод е, че има потенциал за гражданско участие, но той не се реализира автоматично. Данните насочват към бариери, свързани с увереността, възприеманата липса на възможности и информираността за налични формати. Една добре организирана среща може да създаде достъпно пространство за въпроси и упражняване на участие, но не може сама да реши по-широките проблеми на студентската активност.

Препоръки

Препоръките по-долу се отнасят до съдържанието и формата на вече планираната образователна среща. Те не твърдят, че срещата е достатъчна мярка за решаване на всички установени потребности, а показват как проектната дейност може да бъде направена по-релевантна спрямо данните от анкетата.

Първи препоръчителен акцент: образователни политики на разбираем език. Този модул трябва да обясни ролята на институциите, актуалните промени и европейското измерение на образованието чрез конкретни ситуации, примери и възможност за въпроси.

Втори препоръчителен акцент: AI в образованието – от употреба към отговорност. Тук трябва да се включат теми за правилно използване на AI, проверка на отговорите, авторство, академична честност, лични данни, регулации и професионална етика.

Трети препоръчителен акцент: социални мрежи, внимание и дигитална безопасност. Темата следва да разгледа зависимостта, разсейването, липсата на контрол и ролята на социалните мрежи в учебна среда. Важно е тя да бъде представена през баланс – не само като забрана, а като развитие на дигитална култура, саморегулация и критично мислене.

Четвърти препоръчителен акцент: практика, реализация и преход към професия. Подходящи са теми като стажове, първа работа, работа с реални случаи, документи в професионалната практика, взаимодействие с институции, работа с уязвими групи и връзка между университет и работодатели.

Пети препоръчителен акцент: участие и увереност. Той може да бъде под формата на модерирана дискусия или работилница, в която студентите формулират конкретни въпроси или предложения към университета, институциите или проекта. Целта е не само да получат информация, но и да упражнят участие в публичен разговор.

Очаквани непосредствени резултати и ориентири за проследяването им

С оглед на характера и мащаба на проектната дейност очакваните резултати следва да бъдат непосредствени и съразмерни. Срещата може да информира, да изясни, да даде практически ориентири, да създаде пространство за въпроси и да упражни работа по казуси. Не би било коректно само на тази основа да се твърди, че тя ще реши трайно дефицити в университетското образование или ще доведе до устойчиво повишаване на гражданското участие.

Като ориентири за проследяване могат да се използват: делът на участниците, които се включват активно в дискусията; броят и характерът на зададените въпроси; участието в обсъждането на казуси; темите, по които студентите заявяват нужда от допълнително изясняване; интересът към последващи материали или дейности; и обратната връзка след срещата.

Тези ориентири не представляват формална система за оценка на въздействието, а практически признаци дали срещата е изпълнила непосредствената си цел – да направи темите по-разбираеми, по-приложими и по-близки до професионалната перспектива на студентите.

Заключение

Резултатите от 82-те попълнени анкетни карти очертават диагностична картина на мненията, знанията и потребностите на участвалите в проучването студенти от Пловдивския университет. Сред анкетираните се наблюдава активна употреба на технологии, критично отношение към социалните мрежи, сравнително добра базова ориентация по национални образователни теми, но и потребност от повече яснота, практически примери и възможност за участие.

Най-силно откроената потребност е образованието да бъде по-свързано с реалния живот и бъдещата професия. Участниците не поставят практиката срещу знанието. По-скоро настояват знанието да стане приложимо – чрез реални казуси, примери, обратна връзка, работа с хора, институции и конкретни професионални ситуации.

В този смисъл проектът „Образовани за образованието“ може да има конкретен, но ограничен принос. Срещата в Пловдивския университет може да бъде полезна, ако създаде пространство за разговор по темите, които студентите вече са поставили: практика, AI, социални мрежи, политики, реализация, дигитални права, участие и качество на образованието. Очакваният резултат не е трайна промяна на поведението или решаване на системни дефицити, а по-добро разбиране на обсъжданите теми, формулиране на конкретни въпроси и по-ясна връзка между университетското обучение, политиките и бъдещата професионална среда.